

VAI TRÒ CỦA NGHIÊN CỨU KHOA HỌC ĐỐI VỚI SINH VIÊN

Nguyễn Anh Duy (*)

Ngày nay, khi các hình thức đào tạo tại bậc đại học, cao đẳng đang được xây dựng theo chiều hướng ngày càng cải tiến, sinh viên có thể tiếp cận kiến thức lý luận và kiến thức thực tiễn thông qua nhiều cách thức phong phú, đa dạng. Trong đó, thực hiện nghiên cứu khoa học được đánh giá là phương pháp hiệu quả để sinh viên mở rộng vốn kiến thức cũng như vốn kỹ năng mềm của bản thân; là cơ hội để sinh viên áp dụng những kiến thức lý thuyết đã học vào việc giải quyết những vấn đề thực tiễn. Nghiên cứu khoa học không chỉ cung cấp cho sinh viên cơ hội tiếp cận với lĩnh vực chuyên môn yêu thích, mà còn tạo cho sinh viên một tác phong làm việc khoa học, rèn luyện cho sinh viên cách nhìn nhận vấn đề một cách khách quan, tiếp cận từ nhiều phía.

Nghiên cứu khoa học trong sinh viên không đòi hỏi kết quả nghiên cứu phải cao siêu, có tầm vóc... Mục tiêu chính của nghiên cứu khoa học ở bậc đại học, cao đẳng là trang bị cho sinh viên các kiến thức, kỹ năng nghiên cứu khoa học độc lập để hỗ trợ cho hoạt động học tập và chuẩn bị cho các dự án thật sau khi tốt nghiệp. Chính vì vậy, khi tiếp cận nghiên cứu khoa học trong sinh viên, mục tiêu nên đặt nhiều trọng tâm vào hoạt động nghiên cứu hay quá trình tiến hành nghiên cứu (phát hiện vấn đề, xây dựng đề cương, tổ chức thực hiện, phương pháp thực hiện, tìm kiếm tài liệu, thu thập thông tin, thí nghiệm, quan sát, phân tích số liệu, thử nghiệm kết quả, viết báo cáo, trình bày báo cáo) chứ không đặt nặng vào kết quả nghiên cứu/ sản phẩm cuối cùng. Như vậy khi đánh giá tình hình nghiên cứu khoa học trong sinh viên, cái chúng ta cần đánh giá đầu tiên chính là chất lượng của hoạt động nghiên cứu khoa học, hay khả năng của sinh viên nói chung trong việc hình thành các ý tưởng và triển khai (một phần hay toàn bộ) quá trình nghiên cứu một các khoa học. Hoạt động nghiên cứu khoa học với nhiều hình thức khác nhau như viết tiểu luận, báo cáo thực tập, làm khóa luận, làm đề tài nghiên cứu, tham gia các cuộc thi khoa học công nghệ... mang lại những ý nghĩa thiết thực cho sinh viên như: rèn khả năng tư duy sáng tạo, khả năng phê phán, bác bỏ hay chứng minh một cách khoa học những quan điểm nào đó, rèn kỹ năng

* Cựu sinh viên HUTECH.

phân tích, tổng hợp kiến thức, khả năng tư duy logic, xây dựng tinh thần hợp tác, giúp đỡ lẫn nhau. Đồng thời, nghiên cứu khoa học còn mang lại nhiều lợi ích tích cực cho sinh viên khi còn trong môi trường Đại học:

Thứ nhất, nghiên cứu khoa học giúp sinh viên bổ sung những kiến thức không được học trong chương trình chính khóa, lấp đầy những kiến thức về kinh tế, đời sống xã hội để làm giàu vốn sống cho bản thân. Trong quá đi khảo sát hay thực tế, các bạn sẽ phải vận dụng những kỹ năng ít khi dùng đến, qua đó bạn hiểu sâu hơn về những điều còn bỏ ngỏ ở giảng đường hay những bài học trong sách.

Thứ hai, giúp sinh viên đào sâu hơn những kiến thức được học. Nghiên cứu khoa học sẽ phát huy khả năng phân tích, đánh giá, liên tưởng, kết hợp với những điều mới để giải quyết những vấn đề đang quan tâm, thắc mắc... từ một vấn đề sẽ mở rộng ra nhiều vấn đề làm phong phú kiến thức cũng như vốn sống chúng ta.

Thứ ba, Trau dồi cho sinh viên những bài học bổ ích rút ra từ công việc nghiên cứu. Kỹ năng làm việc nhóm hiệu quả, ăn ý, kết hợp nhuần nhuyễn giữa các thành viên trong đội. Bên cạnh đó, công việc nghiên cứu cũng gặp rất nhiều khó khăn, rắc rối... nhưng từ những bài học đó giúp các bạn rút ra những kinh nghiệm quý giá mà chính bản thân tự chiêm nghiệm, và thay đổi.

Thứ tư chính là những kinh nghiệm viết báo cáo, chuyên đề tốt nghiệp sau này hay làm khóa luận tốt nghiệp. Những kinh nghiệm này thực sự bổ ích cho sinh viên năm cuối và khi rời ghế nhà trường đi làm. Cao hơn là những luận văn thạc sĩ hoặc luận án tiến sĩ... Nghiên cứu khoa học không những củng cố, nâng cao vốn hiểu biết về kiến thức lý luận, kiến thức xã hội mà còn góp phần rèn luyện những kỹ năng mềm quan trọng dành cho sinh viên. Vậy nên, sinh viên cần phải nhận thức được vai trò thiết thực của hoạt động nghiên cứu khoa học. Từ đó, có ý thức tự giác, nghiêm túc và kiên trì theo đuổi thực hiện thành công đề tài nghiên cứu mà mình đã lựa chọn.

Biên học vô bờ, trên đường học tập và nghiên cứu nhiều khái niệm, công thức có thể sẽ bị quên đi, cái còn lại lâu dài trong mỗi người học là phương pháp - phương pháp tư duy, phương pháp suy luận, phương pháp diễn tả, phương pháp nghiên cứu, phương pháp giải quyết vấn đề... mà cái đó mới quan trọng cho cuộc đời và nghề

nghiệp của mỗi người. phương pháp học tập, kỹ năng nghiên cứu khoa học có thể thu lượm được sau những tháng năm miệt mài học tập, rút kinh nghiệm từ những thành công và thất bại của chính chúng ta thông qua hoạt động nghiên cứu khoa học. Vậy nên ngay từ lúc này, các bạn sinh viên hãy tìm cho mình một phương pháp học tập hiệu quả và tích cực học hỏi để nâng cao những kỹ năng nghiên cứu khoa học của mình. Hãy học tập để thực hiện lý tưởng, hoài bão, ước mơ của tuổi trẻ!